

Література

1. Арипов Е. А. Природные минеральные сорбенты, их активирование и модифицирование. — Ташкент: Фин. — 1970. — 254 с.
2. Бацанов І. М. Прибирання та утилізація гною на свинарних комплексах./ М.: Россільхозвид, 1977. — 180 с.
3. Мальований М. С. Модифікація природних цеолітів та перспективи їх використання / М. С. Мальований, З. С. Одноріг, І. О. Гузькова // Хім. пром. України – 1999. – №5. – С. 10 – 12.
4. Туфи Рівненщини та їх використання в сільськогосподарському виробництві області. Інформаційний листок. – Рівне: Рівненський державний центр науково-технічної та економічної інформації. – 2002. – № 7 – 2002.

Микола БУРЯК

к.т.н., доцент

Тернопільський національний економічний університет

Любомир МАНДРИК

слухач магістратури

Тернопільський національний економічний університет

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Безпека людини та стан природного оточуючого її середовища - одна з найважливіших характеристик якості життя, науково-технічного та економічного розвитку держави. Гарантування безпеки держави, зазвичай, пов'язують із захистом її від змін, що походять як зсередини, так і з зовні, спричинені протиправним застосуванням сили. При цьому йдеться про усунення загрози суспільному порядку, добробуту та здоров'ю населення, стійкому функціонуванню народного господарства [1].

Загрозу природному середовищу, існування суспільства ще донедавна не виокремлювали, розглядаючи її в межах воєнної загрози, спрямованої на підлив економіки, отримання за допомогою сили доступу до корисних копалин [2]. Це є нова загроза національній безпеці яка з'явилася останніми десятиріччями. Йдеться про невоєнну а про екологічну загрозу, що не передбачає розгляду традиційного аспекту захоплення чи оволодіння однією державою природних ресурсів іншої насильницьким методом.

Загроза екологічній безпеці держави може мати зловмисний і незловмисний характер. У першому випадку мається на увазі екологічна агресія чи навмисна зміна навколишнього середовища з метою завдання ворогу якнайбільшої шкоди. У зв'язку з цим розробляються відповідні міжнародні правові норми з участю військових експертів. У другому йдеться про якісно нову дію (чи загрозу дії) в результаті можуть виникати:

- транснаціональні, регіональні та глобальна екологічні проблеми;
- екологічно небезпечна міжнародна економічна діяльність;
- великомасштабні аварії і стихійні лиха з транснаціональними наслідками.

Гарантування екологічної безпеки при зовнішній екологічній агресії зазвичай розглядаються в рамках воєнної компоненти національної безпеки. Про вплив військової діяльності на навколишнє середовище не тільки під час воєнних дій, але і за мирного часу (виробництво зброї, маневри, випробовування зброї тощо) опубліковано багато робіт. Проте останніми роками в зв'язку з переходом до скорочення озброєнь виникла якісно нова проблема – забезпечення екологічної безпеки конверсії.

Визнання екологічної безпеки невід'ємним атрибутом соціального розвитку потребує докорінної зміни імперативів і цінностей сучасної цивілізації, їх бачення в екологічному ракурсі. Це не тільки відмова від традиційного мислення, а і формування нового

світосприйняття та стратегії постіндустріального розвитку, оскільки традиційний науково-технічний прогрес, як засвідчила практика, є небезпечним в екологічному плані.

Екологічній безпеці властиві певні риси.

Екологічна безпека виявляється у локальних, регіональних і глобальних масштабах як екологічні лиха, кризи і катастрофи. Забезпечення екологічної безпеки - це основний спосіб розв'язання екологічних проблем, що гарантує суспільству розвиток у біосферосумісній, природоохоронній формі.

Екологічна безпека передбачає розумне задоволення екопотреб будь-якої людини та суспільства загалом у всіх виявах життєдіяльності, гарантію проживання в екологічно чистому та сприятливому для життєдіяльності середовищі.

Усі аспекти національної безпеки міцно пов'язані між собою, і розв'язання переважної більшості проблем екологічної безпеки можливе тільки в комплексі з іншими аспектами національної безпеки.

Екологічна безпека не може реалізовуватися лише в ім'я суб'єкта екосистеми (суспільства) на шкоду об'єкту (навколишньому середовищу). Екологічна безпека є таким типом розвитку суспільства, який реалізується лише в інтересах як суб'єкта, так і об'єкта.

Екологічну безпеку неможливо формувати через ущемлення екологічних прав інших груп населення як всередині екосистеми, так і поза нею.

Ефективна екологічна безпека має ґрунтуватися на фундаментальних еколого-соціальних та біосферних закономірностях, що мають комплексний характер і тісно пов'язані з різними сферами суспільного життя. Концепція екологічної безпеки має органічно включати гуманістичні ідеали, дедалі ширше впроваджувати екогуманістичні принципи.

Таким чином, розвиток української держави потребує вироблення нової якості та критерію, що називається екологічною безпекою.

Література

1. Економіка довкілля і природних ресурсів: монографія / Ю.В. Дзядикевич та ін. – Тернопіль: Астон, 2016. – 392 с.
2. Дзядикевич Ю.В. Енергетичний менеджмент. Підручники і посібники. – Тернопіль, 2014. – 336 с.
3. Джигерей В.С. Основи екології та охорона природного середовища. – Львів: Афіша, 2010. – 272 с.
4. Кашенко А.Л. Фінансово-економічні основи природокористування. – К.: Вища школа, 2009. – 221 с.
5. Буряк М.В. Еколого-економічні системи: основні аспекти. Науковий огляд. Науковий журнал. – Київ. 2015. – № 6 (16). – С. 33-49.

Ольга ДОВГАНЬ

молодший науковий співробітник

Тернопільська державна сільськогосподарська дослідна станція

Інституту кормів та сільського господарства Поділля

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Дані наукових досліджень та статистики свідчать про значне загострення проблем здоров'я населення, пов'язаних із особливостями харчування. Головними причинами, що призвели до неконтрольованого виробництва екологічно небезпечної сільськогосподарської продукції, є: застарілі технології виробництва; високий ступінь забруднення земель токсичними, радіоактивними, хімічними речовинами та небезпечними відходами; обмеження поширення та непопулярність споживання екологічно безпечної продукції сільського